

ikke hele Hillerødsholm — men der er nogle Stykker af Hillerødsholm, som ikke ogsaa ere bortforpagtede, og hvorover der saaledes ikke allerede er disponeret, men jeg har ikke kunnet see dette af Anmærkningerne, og kunde derfor ikke tage Hensyn dertil, da jeg første Gang havde Ordet. Den væsentligste Grund, som den høitærede Minister anførte, var Humanitetshensyn imod Forpagterne, men det er mærkeligt at see, hvorledes ganske de samme Grunde, der iforgaars bleve anførte af den høitærede Minister, allerede ere fremførte før, jeg troer, 10 Aar siden. Dengang hed det: Lad dem have Brugen endnu i disse faa Aar til, og der er da taget alle Humanitetshensyn imod dem; men netop det samme Argument har man nu gjentaget i stigende Progression. Jeg kan vedvarende ikke finde det rigtigt, at den høitærede Minister, faa Dage før Rigsdagen kom sammen, og efter hvad der tidligere er passeret, har taget denne vigtige Disposition, hvorved han har bundet vore Hænder og hindret os i at realisere disse Statsættendomme. Jeg skal endnu med Hensyn til Detallet kun nævne et eneste Exempel, som man har meddeelt mig som et factisk Bevis for, hvad der kunde komme ud af disse Ættendomme, og det er, at Sorder, der ligge lige op til en af dem, ere bortleiede til 24 Rd. pr. Tde. Land, medens Staten, saavidt jeg veed — Ministeren saagde jo Renten af 325 Rd. — kun faaer 13 Rd.; jeg skal som sagt ikke dvele længere ved disse Enkeltheder. — Havde jeg vovet at opholde det høitærede Thing ved nogen Enkelthed, skulde det være med, hvad der angaaer Reserveconden. Jeg skulde da have gjentaget det Spørgsmaal, der saa ofte er fremført, om ikke den høitærede Minister skulde vilde hjælpe os med at faae dette vigtige Forhold fastslaaet ved Lov, denne store Reserveconden, som dog i Virkeligheden er af langt større Betydning end Domainerne, hvorover Dispositionerne ere langt vigtigere, og hvor dog Intet er fastslaaet; men jeg skal som sagt ikke gaae ind paa nogensomhelst Specialitet. — Det, jeg fremdrog, da jeg første Gang havde Ordet, var hele Grundsaetningen for vor Statshuusholdning, de Principer, hvorpaa vi her skulde staae ved at indrette vor Balance

i finantstiel Henseende; men derpaa har jeg i Virkeligheden ikke faaet et eneste Ord til Svar af den ærede Finantsminister. Hovedspørgsmaalet er, om vi hvert Aar skulde gaae tilbage, om vi skulde vedblive at opspise vor Formue og formindste denne med Mere, end vi afbetale paa vor Gjæld. Jeg har vel oftere hørt udtale af ærede Medlemmer her i Thinget: vi kunne forbruge, og at det i alt Fald ikke var vor Pligt hvert Aar at forbedre vore Finantser; men naar jeg iforgaars tog Ordet imod denne Grundsaetning, var det, fordi jeg hørte den tildeels tiltraadt fra Ministerbanken; jeg hørte, at den høitærede Finantsminister, da han forelagde Finantsloven, opgav den Fordring, at vi aarlig skulde forbedre vort Finantsvæsen og hvert Aar arbejde os frem. Da den ærede Minister i næstforegaaende Møde søgte at vise imod mig, at vor Finantstilstand var god, var der egentlig kun to Ting, han talte om; den første var, at Jernbanerne i Virkeligheden vare et Activ, og den anden var vore Obligationers forholdsvis gode Cours. Det kunde ganske vist ikke falde mig ind at nægte Berettigelsen til at opføre Jernbanerne som et Activ; men hvad jeg derimod benægtede, var Berettigelsen til at opføre dem med en Værdi, de ikke havde, at opføre dem med deres nominelle Værdi, med hvad de have kostet. Ganske vist kan man gaae forskjellige Veie ved Beregningen af deres Værdi, og man kan saaledes beregne dem efter den Indtægt, de give; men det fordrede jeg ikke engang, at man skulde gjøre; jeg gif langtvidere i mine Indrømmelser, idet jeg meente, at man, naar man spurgte om deres finantstielle Værdi, ogsaa maatte tage Hensyn til de bedre Udsigter for Fremtiden og altsaa sætte deres Værdi langt ud over, hvad den nuværende Indtægt af dem capitaliseret vilde give. Jeg vilde endog sætte dem til Halvdelen af deres nominelle Værdi, men selv efter den Beregning vil dog den endelige Underbalance blive mindst 1½ Million Rd. Naar det er blevet fremhævet af et æret Medlem, at man ikke blot skulde opføre Jernbanerne som et Activ, men endog det Slags extraordinaire Anstæffelser, som Krigsministeriet har gjort, skal jeg bemærke, at det dog i Vir-